

STEKLAR

GlasilO OZD STEKLARNE »BORIS KIDRIČ« in STEKLARSKE ŠOLE
Leto 7 Rogaška Slatina September 79

Vaja v okvirih akcije NNNP

Tvorno sodelovanje vseh delavcev

Letošnja akcija »Nič nas ne sme presenetiti!«, ki smo jo označili tudi s kratico NNNP, služi za preverjanje že pridobljenega znanja in usposobljenosti s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite. Dobiva takšne družbene razsežnosti, v katerih sodelujoči in udeleženci vse bolj spoznavamo in razumemo, v čem je osnovni pomen akcije in kakšno vlogo imamo v njej... Gre za varovanje vseh pridobitev v naši družbi in za odnose, ki vladajo v njej. Poudarek je kajpak na ljudeh iz delovnih in življenjskih okolij, ki v sodelovanju s pripadniki JLA in s teritorialnimi odbori tvorijo neločljivo celoto.

V teh naših prizadevanjih se moramo kar najbolj zavedati, da nalog s tega področja ni mogoče prepisovati od zunaj oziroma, kakor smo bili vajeni reči »od zgoraj«. Tudi v prihodnje bomo imeli nekaj splošnih predpisanih nalog, večino pa si jih bomo morali dolo-

čiti kar sami, saj ima vsako okolje svoje posebnosti. Nekje bo bolj treba usmeriti naša prizadevanja v boj proti požaru, drugje proti tatvinam. Nekje je večja nevarnost slabega odnosa do družbe v širšem in ožjem pomenu besede, drugje pa se je nekako raz-

Gasilci so uporabili vodni top, ki presenetljivo daleč nese

Preberite!

Zrelost na izpitu 3

Zrelostni izpit preložen! 4

Zakaj tako? 5

Prva naloga posodobitev pouka 6

Malomarnost se maščuje 7

Naporno, prisrčno, lepo...! 8

Zakaj sem se odločil za steklarski poklic? 11

1243 delavcev 12

Tudi stalež bolnikov raste! 12

V porastu...! 13

Popolno zadovoljstvo 14

Bogate zbirke Prešernove družbe 14

Mednarodna zlatarska razstava 15

Hrastničani najboljši 15

Naši tokrat brez zmage! 15

Nagradna križanka št. 64 16

pasel brezbržen odnos do podtalnega delovanja sovražnika naše samoupravne socialistične družbene ureditve. In prav te posebnosti narekujejo potrebo po kovanju takšnih izvršnih oblik bojevanja proti vsem sovražnikom, ki bodo najbolj uspešne. Lahko bi rekli, da je napočil čas in pravi trenutek za razkritje tistih slabih točk, ki hromijo našo splošno pripravljenost, in da z njimi pometamo z najboljšo metlo. Da bodo ostala čista tla, na katerih ne bo telo kakršnokoli žarišče nevarnosti nobene vrste!

Ali so nevarnosti tudi pri nas?

Nekaj splošnih ugotovitev, ki so nastete, bi lahko veljalo za vsako okolje. Zanima nas, in tako je tudi prav, kako so drugje pripravljeni za boj proti morebitnemu sovražniku, saj je pripravljenost nas vseh najboljše zagotovilo, da nas resnično nič ne more presenetiti. V sklopu vsega pa si moramo zastaviti se vprašanje, ali so pri nas nevarnosti in koliko smo pripravljeni na boj proti njim?

Lahko bi rekli, da je nevarnost celo več, kakor si navadno mislimo! Če pogled na dvorišče, bolj na tisti del, ki nam je vsem skupaj manj na očeh in manj izpostavljen našim pogledom, kaže, da sedanja neurejenost gotovo ni v prid varnosti našega premoženja. Hkrati pomeni tako neurejeno dvorišče veliko oviro ob morebitnem izbruhu požara, saj bi gasilci le strožja prišli na zaželeno mesto. Sramujemo se naglas povedati, res pa je, da imamo opraviti tudi s tatvinami. Kraje olepšujemo z izrazom odtujitev, saj nam je nekako nerodno, da so med nami tudi takšni ljudje, ki si lastijo pravico do skupnega premoženja. Imenujmo takšne pojave tako ali drugače, skupna jim je hromitev naše delovne organizacije.

Zal vse prepogosto ugotavljamo brezskrben odnos do takšnih pojavov. Marsikdo med nami je pripravljen zagovarjati takšno početje z izgovorom, da so to nedolžne tatvine, ki ne morejo resneje ogroziti našega premoženja, nekateri pa zgolj zamahnejo z roko, čes, saj to ni moje in čemu bi se zamezil sodelavcu, če bi ga opozoril na nečedno početje. Toda slepili bi se, če bi mislili, da bodo tisti, ki so nagnjeni h kraji - naj bo iz koristiljubja ali iz prešernosti - kar sami odnehal! Slepili bi se tudi s tem, če bi mislili, da bi z nastavitvijo več čuvajev v celoti izkoreninili to družbeno zlo! Uspešni na tem področju smo lahko le tedaj, če bomo spremenili naš in svoj odnos do tega sovražnika, saj lahko iz majhne tatvine nastane večje tatvine. Ne sramujmo se, marveč bodimo ponosni na to, če le moremo kogarkoli onemogočiti, ki bi hotel seči po našem premoženju, saj iz dneva v dan vse bolj spoznavamo, da je to resnično naše in ne nekoga drugega...

Nas je velikokrat bolela glava zaradi velikega števila primerov pretiranega uživanja alkohola med delovnim časom?

Najbrž ne dosti, kajti v nasprotnem primeru bi se temu že uprli z ustreznimi tabletami ali z drugačnimi zdravili. Poleg že znanih škodljivosti za posameznikovo zdravje in za družinske nesreče, kar vse povzroča alkohol, se to tudi odraža na človekovi zmanjšani prispevnosti, ki je še kako potrebna na vseh naših delovnih mestih, saj imamo na njih vendarle opraviti s steklom, ki zna biti včasih nevarno, in s stroji in z drugimi napravami, ki nam lahko povzročijo veliko gmotno škodo. Najbolj pogosto geslo v

obrambo čezmernega uživanja alkohola je: Saj ni tako hudo »nadelan«, da ne bi mogel opraviti svojih delovnih nalog! Celo bolj zbran je, če ga malo »potegne« pred pričetkom dela ali pa vmes...!

Niso nepotrebna modrovanja v zvezi s tem, kako je vse to za človeka in za nas vse skupaj nevarno! Če bomo hoteli - vse kaže, da bi morali že zdavnaj stopiti na prste takšnemu obnašanju, bomo morali zatesniti »pipe«, ki tečejo skozi službeni vhod v steklaro, in tiste, ki potekajo vanjo pod ograjo ali skozi druge vhode...!

Uspehi in slabosti prve vaje

Desetega avgusta natančno ob 17. uri je zavijanje tovarniške sirene naznanilo »zračni napad na steklaro«. In ni se ponehal pisk sirene, že se je iz naših delovnih prostorov vsula množica naših sodelavcev in sodelavk, da so si poiskali zavetje v gozdu nad steklaro. Hitro, celo prehitro, kakor je po končani vaji ocenil direktor delovne organizacije Vojo Djinovski, so bili vsi prostori prazni...

Mladi so zelo hitro izobesili plakate, ki so spodbujali na organiziran odpor proti »sovražniku«. Skupina za protidiverzantsko akcijo je že bila nared, da morebitnega vrinjenca pripelje pred zasluženno sodišče. Vmes so strokovnjaki postorili vse potrebno, da bi izklopili električni tok, saj je bila nevarnost za požar po »bombnem napadu«.

In potem se je sirena vnovič oglasila, kar je pomenilo konec »napada« in pričetek delovanja vseh ekip in civilne zaštite. Že na prvi pogled je bilo možno ugotoviti, da je večji del steklarne ostal neprizadet. Vendar pa je »zračni napad« pustil sledove, saj se je kadilo iz tako imenovanega upravnega splotja, kar je pomenilo požar v njegovih prostorih. Prva naloga v takšnem primeru je, da radio-biološko-kemična ali RBK skupina razišče, za kakšno vrsto uporabljenega orožja gre in kaj je treba najprej storiti. Zal pa je skupina naredila resen spodrsilaj, kakršen se ne bi smel več ponoviti. Gotovo ji bodo izkušnje iz te naše vaje pomagale, da bo tako?!

Za vsak primer je pripeljal tudi resilni avto

Po končani vaji so se njeni udeleženci zaradi slabega vremena odpravili v zgornjo jedilnico in v kratkem poslušali oceno svojega ravnanja najodgovornejših sodelavcev. Namesto našega komentarja povzemamo nekaj njihovih misli!

Vojo Djinovski: »... Želimo in tudi prizadevamo si, da vojne ne bi bilo nikdar več, toda uriti se moramo tako, da nas ne bi moglo prav nič presenetiti! Nimamo ustreznih izkušenj o takih vajah, saj je bila današnja prva v naši delovni organizaciji. Zato lahko rečem, da je bila uspešna, saj je bila udeležba v njej kljub letnim dopustom zelo dobra. Tudi disciplina je bila zelo dobra, tudi taborniki so se izkazali, zatajili pa so le iz ekipe RBH! V njej je nastal kratek stik...?

Vaja je med drugim pokazala tudi to,« je končal direktor steklarne Vojo Djinovski, »da bomo morali poskrbeti za še boljšo opremljenost vseh enot!«

Predstavniki občinskega štaba za civilno zaščito je dejal: »Udeležbo lahko ocenimo kot dobro, čeprav je vtis, da bi morala biti

Člani tehnične ekipe na delu

večja za kakšnih 15 do 20 odstotkov. Vaja je pokazala, da je naša moč v dobro organizirani množičnosti in opremljenosti civilne zaštite. V celotni akciji NNNP se morajo člani civilne zaštite še bolj seznaniti, kje jim je mesto, in potem ne bo težav pri morebitni potrebi po reševanju življenj in premoženja. Vaš štab je vložil v vajo veliko naporov in vaja je bila kljub nekaterim pomanjkljivostim uspešna!«

Sekretar delovne organizacije Alojz Juhart se je dotaknil vprašanja izobraževanja

in obveščanja enot v bodoče, saj je bilo po njegovih besedah tudi na teh področjih opaziti določene pomanjkljivosti. Za prvo nalogo si bomo sedaj naložili posebno skrb RBH enot, vse skupaj pa bomo preverjali še po dopustu.

Predsednik krajevne organizacije SZDL Rogaska Slatina Ivan Siter je dejal, da se je v tej akciji mladina uspešno zoperstavila psihološki vojni, da je vaja v celoti izpolnila pričakovanja, dojeti pa jo je treba kot generalno preverjanje, ki je tik pred nami. Druž-

beno samozaščito, je dodal, moramo dvigniti na takšno raven, ki ji v naši družbi tudi pripada, saj vedno poudarjamo, da je sestavni del naše samouprave in v tesni zvezi z razvojem naše družbe. Roko nad njo držimo vsi skupaj in ne več samo specializirane institucije. Vse druge akcije in tudi naša namreč dokazujejo, da je družbena samozaščita najbolj učinkovita le tedaj, če v njej sodeluje širok krog ljudi in to tvorijo in ne le z golo prisotnostjo!

JOVO TISMA

Ponovno!

Zrelost na izpitu

Že več kot en mesec trajajo žolčne razprave o tem, kako razdeliti ostanek čistega dohodka iz polletnega periodičnega obračuna. Vendar mislim, da ima to prerekanje o tem, kako deliti, razen pozitivne plati, da bi delili glede na vloženo delo, tudi senčno plat. Ta je v tem, da smo pozabili na vse spremljajoče podatke, ki kažejo, da vendarle nismo bili tako uspešni, kakor je tudi v dejstvu, da se razmišlja vse ožje – v tozdrovskih okvirih.

Verjetno našega kupca zanima le končna ponujena cena, ki naj bo zanj kar najbolj ugodna. Torej morajo biti prizadevanja vseh nas usmerjena predvsem v to, da bi izdelek izdelali kar najceneje in kakovostneje ne pa v to, kdo bo v skupnem izdelku udeležen s kar največjim napihnjenim deležem. Če so kje, potem so tozdi v naši delovni organizaciji med seboj res močno odvisni in povezani ter morajo slabosti posameznega med njimi še kako zanimati ostale in obratno.

Nujno rabimo realne kalkulacije

Le če bomo vsi dobro gospodarili – kar je naša dolžnost in pravica, bodo rezultati tudi

v prihodnje dobri. In le če bodo rezultati dalj časa dobri, bomo verjetno uspešneje izoblikovali dohodkovne odnose in dosegli pozitivne učinke, ki smo si jih zastavili z oblikovanjem tozdov.

Da bi pa dosegli zastavljena cilja, ki sta med seboj močno povezana, zniževanje stroškov na enoto proizvoda in delitev po vložnem delu, rabimo realne kalkulacije.

Samoupravni sporazum o enotnih osnovah in merilih pri pridobivanju in razporejanju dohodka in čistega dohodka navaja, da se s kalkulacijo ugotovi udeležbo posamezne temeljne organizacije v skupnem prihodku v razmerju med seštevkom vrednosti vseh elementov kalkulacije za posamezno temeljno organizacijo in končno ceno. Kal-

kulacije imajo trajno veljavo. Spremeniti jih je možno le, kadar se spremenijo elementi kalkulacije, revalorizirajo se pa vsako leto v skladu s sprejetim gospodarskim planom.

Elementi kalkulacije so naslednji:

- stroški izdelavnega materiala, izračunani na podlagi normativov materiala, planske cene in normativov iz plana;
- kalkulativni izdelavni osebni dohodki, ugotovljeni na podlagi normativov dela, ovrednoteni s plansko vrednostjo enote dela;
- strošek odpadkov na podlagi normativov;
- indirektni stroški – amortizacija po minimalnih stroških in vsi materialni stroški razen izdelavnega materiala;
- del dohodka za osebne dohodke režijskih delavcev v temeljnih organizacijah;
- del dohodka za kritje obveznosti;
- del dohodka za delovno skupnost skupnih služb in
- planirana akumulacija.

Kalkulacija je izdelana na predlog komercialne službe pred dogovarjanjem o prodaji in pred začetkom proizvodnje izdelka, ki jo sprejema in potrjuje poseben skupen organ. Komisija za kalkulacije deluje na delegatski osnovi, po en član iz vsakega tozda, ki sodeluje v proizvodnji skupnega izdelka ter eden izmed delavcev komercialnega sektorja.

Kalkulacija je izdelana na predlog komercialne službe pred dogovarjanjem o prodaji in pred začetkom proizvodnje izdelka, ki jo sprejema in potrjuje poseben skupen organ. Komisija za kalkulacije deluje na delegatski osnovi, po en član iz vsakega tozda, ki sodeluje v proizvodnji skupnega izdelka ter eden izmed delavcev komercialnega sektorja.

Potrebujemo pa tudi dobre informacije...

Kakor vidimo, tudi omenjeni samoupravni sporazum daje kalkulacijam ustrezno težo. Da pa bi te kalkulacije lahko izoblikovali realno, potrebujemo realne informacije o stroških in postavljenih normativih dela. To seveda zahteva mnogo dela in zasledovanja ter analize stroškov, kakor tudi normativov dela, ki so najpomembnejša stroškovna postavka. Tako je na primer za podatek o normativih dela v brusilnici za določen izdelek in njegove posamezne faze potrebno zbrati podatke od treh brigad. Včasih delamo kakšen izdelek v posamezni delovni brigadi v daljših časovnih presledkih in lahko traja eno leto, preden zberemo podatke. Nato je potrebno določiti neke povprečne normativne dele.

Zajadrali smo v dohodkovne odnose, vendar na tem področju kalkulacij še nismo bili dovolj pripravljeni. Prej je kalkulacija služila

Reševalci z »ranjencem«

la le za določanje prodajnih cen in ugotavljanje donosnosti posameznih artiklov, sedaj pa ima mnogo pomembnejšo vlogo. Posameznim tozdom določa višino prihodka in temu primerno jo moramo obravnavati. Komisija za kalkulacije obstoja praktično le na papirju; nimamo še dovolj kvalitetno zbranih informacij o stroških, posrednih stroških itn. Zato moramo temu vprašanju posvetiti res vsjo pozornost.

In kako vrednotiti dosežke

Gledano iz tega zornega kota, so rezultati prvega polletja lahko do določene mere

vprašljivi. Če je tako, pa smo krivi sami!

Kalkulacija temelji na podatkih, ki jih zbiramo, zasledujemo in razčlenjujemo, pri čemer je človek najpomembnejši dejavnik. Zaradi tega so napake možne in bodo verjetno vedno prisotne. Težiti pa moramo za tem, da jih bo vse manj. Zato je na tem področju potrebno nenehno nadzorstvo podatkov, njihovo dopolnjevanje in sprotne razčlenjevanje.

Vendar so smotrno delo, skrbno ravnanje s surovinami in energijo, ob ustreznem proizvodnem programu, uspešni realizaciji in

izkoriščenosti zmogljivosti tisto, kar omogoča uspešno poslovanje. Kalkulacije so le tisto pomembno sredstvo, ki omogoča nerealneje razdeliti skupen prihodek po tozdi, ki pomaga postaviti realne prodajne cene in, ki je najpomembnejše sredstvo za vzpostavitev dohodkovnih odnosov.

Kajti le če bodo računi čisti, lahko pričakujemo dvig produktivnosti in s tem porast dohodka, kar bo upravičilo novo samoupravno organiziranost, ki povzroča nemajhne dodatne stroške.

ZLATKO NOVAK

Dve leti faznega obračuna v tozdu »Dekor« v Kozjem

Zrelostni izpit položen!

Uradno je julija letos pretekla dveletna doba novega sistema nagrajevanja delavcev tozda »Dekor« v Kozjem po posamičnih normah. Če k temu prištejemo še poskusno dobo, bo vse skupaj naneslo že skoroda tri leta... Zne so začetne reakcije med našimi sodelavci in tudi med sodelavci v steklarni v Rogaški Slatini. Sedaj je vse to že naš vsakdanjik in nekaj povsem normalnega, brez posebnih pritiskov...

Polemike ni več...

Polemike ni več. To lahko recemo, kajti sistem, ki se ga sicer še vedno da izpopolnjevati, je svoj zrelostni izpit že položil. Vpeljati takšen sistem delitve osebnih dohodkov po vloženem delu in prilagoditi celotno organizacijo dela ni ravno majhna zadeva, čeprav gre za kolektiv, ki šteje sedaj le nekaj več kot sto delavcev. Treba je bilo namreč in še bo treba veliko dobre volje vseh, saj vemo, da je sestavni del tega ugotavljanja izredno zahtevno normiranje po fazah brušenja oziroma pri drugih opravilih natančne opise del, ki morajo biti tudi časovno ter kakovostno ovrednotena. Delavci tozda »Dekor« smo sprejeli tak pravilnik o delovnih normah, ki je razumljivo napisan. Napisan je namreč tako, da je mogoče vsak spodrsilaj, ki se naknadno pokaže pri postavljeni normi, še znova preizkusiti in popraviti, da prizadetega delavca ne udari. Če se po praktičnem preizkusu pokažejo postavljeni normativi za nedosegljive, jih razveljavimo in postavimo nove, bolj stvarne.

Tvorno sodelovanje vseh zaposlenih je omogočilo, da smo skoroda do kraja izdelali vsa merila ter časovne standarde za tehnično postavljanje normativov. To pa pomeni, da smo pridobili v času, ko lahko ugotovimo, koliko časa potrebujemo za določeno fazo brušenja in, seveda, koliko časa za izdelavo enega kosa, ki naj bi ga proizvajali po določeni skici ali vzorcu. Prav sedaj smo tudi začeli analizirati vse stroške ter porabo materialov za nek izdelek.

Kaj je prinesel fazni obračun?

Če se povrnemo k temi iz naslova, ki smo jo tako radi že večkrat obravnavali, potem je prav, da ocenimo, kaj je pravzaprav prinesel fazni obračun? Prva ugotovitev je vsekakor, da je prinesel obilico dela pri njegovi izpe-

ljavi; druga je, da si brusilec oblikuje svojo lastno vrednost sam in da so mu pri tem v pomoč postavljeni usmerjevalci. Tretje je oblikovanje lastnestor kolektivne zavesti in tudi odgovornosti; četrto pa so čisti medsebojni računi in odnosi! In, sistem terja stoddostno organizacijo dela ter usmeritev proizvodnje.

Sistem terja organizacijo dela in nadaljevanje za slehernega delavca za osemurno delo. To smo organizirali tako, da delovodja načrtuje proizvodnjo na sto brusilcev po katalogu del in s pomočjo knjige normativov izdelkov, ki so v delu. V proizvodnji smo tako organizirali glavnega lanserja z delovo-

djo, ki ima še funkcijo glavnega nadzornika kakovosti, ocenjevalca tehnične kakovosti in usklajevalca vseh enot delovnega procesa v neposredni proizvodnji. V vsaki izmeri imamo izmenskega vodjo, ki vodi 50 brusilcev, z nalogami, kot so pripravljanje dela, izdajanje vmesnih delovnih nalogov. V popoldanski izmeri je glavni in odgovoren za kakovost, za kar mu je priznan normativni čas po brusilec za ta opravila. Vsaka linija strojev ima usposobljenega pomočnika za obnavljanje brusov, kar je tudi normativno ovrednoteno. Vsa administrativna dela pa so zgoščena v opravih evidencičarja, ki opravlja vse vknjižbe in dnevne obračune posameznih dosežkov.

Vse opravljeno delo je seveda dalo svoj skupni učinek, saj ni nobena skrivnost, da smo od leta 1977, ko smo začeli uveljavljati novi sistem, do danes nanovo zaposlili kar 70 odstotkov delavcev, ki smo jih priučili dela. In s takšnim sestavom smo uspeli, da normative presegamo. Zato smo s sprejeto in uveljavljeno politiko tudi zadovoljni, saj kot mlad kolektiv za sodelavce v steklarni ne predstavljamo breme. Sposobni smo že

Alojz in Vinko sta prva prinesla kotel z ribjo juho

ustvariti s svojim delom toliko, da prispeva mo ustrezen delež tudi v »skupno skledo«. Tako zastavljeno delo pa bo dajalo še dosti večje učinke, ko se bomo kadrovske še bolj okrepili!

In kaj menijo nekateri delavci?

Da ne bi izžvenelo to poročanje suhoparno, smo povabili na kratek pogovor naše sodelavce in jih vprašali, kaj mislijo o prehojeni poti novega sistema nagrajevanja.

Nevenka Strnad, steklobrusilka IV. delokroga ali po naše delovnega področja in sekretarka osnovne organizacije zveze komunistov tozda »Dekor«: »Kar zadeva pravičnost nagrajevanja po vloženem delu, mislim, da ni primerjave s prejšnjim odstotnim sistemom. Prejšnji način je dopuščal, da so bili prikrajšani prizadevni in to na račun tistih, ki se niso trudili. Mojstrova dobrota je segala sicer v zaželeno pravičnost, ki pa je bila le premajhna. Norme so v redu. Če pa se le pokaže, da katera ni ustrezna, lahko zahtevamo njen preizkus, in če je bila zahteva po preveritvi upravičena, jo popravimo. Zato na splošno ocenjujem naš novi sistem

nagrajevanja, našo organizacijo dela za uspešno, seveda pa moramo oboje nenehno spremljati in po potrebi tudi dopolnjevati«.

Albin Sinkovič, brusilec II. delovnega področja: »Po mojem se stari način dela sploh ne da primerjati z novim. Ocenjujem, da smo popravili kakovost in količino del. Glede na starost našega kolektiva in na skupno delovno dobo mislim, da so rezultati sploh v vzponu. Predlagam pa, naj bi v prihodnje posvetili vso skrb izbiranju novih kadrov, saj nam ni več potreben boj za številčnost ampak le za kakovost novega kadra!«

Jože Fridl, brusilec IV. delovnega področja: »Menim, da se po starem načinu pri nas ne bi dalo več delati, saj tudi ni bilo prave samodiscipline, pa se je to tudi poznalo pri osebnih dohodkih. Sodim, da je sistem postavljanja posameznih norm v redu. Mislim, da se je tudi kakovost dela močno popravila, saj vsakdo želi napredovati. Kakovost je tista prvina, ki je pogoj za uspešno delo in opravljanje zahtevnejših delovnih opravil. Predlagam pa, naj bi vsi skupaj še poostrili kolektivno odgovornost, ki sestoji iz odgovornosti vsakega posameznika«.

Karel Koželj, brusilec IV. delovnega področja: »Po mojem mnenju je sistem faznega obračuna neprimerno bolj pošten za posameznikovo nagrajevanje. Povzročil je, da se je delovni učinek zelo dvignil, to pa se je odrazilo tudi v tako imenovanih kuvertah. Pojavljajo se tu in tam napake pri obračunih dnevnih rezultatov, vendar to lahko sproti spremljamo in ugovarjamo, če se nam zdi, da kaj ni v redu. Interes posameznikov je sedaj dosti večji, čeprav se pojavljajo tudi, rekli bi jim črne vrane, katerih zanimanje ni zadovoljivo. Mislim, da zanje ne bo mesta med nami, ker vsi skupaj kot tozd želimo doseči boljše uspehe od sedanjih. V organizaciji dela in v nagrajevanju po delu bodo še gotovo težave, dokler ne bomo vsi obvladali vseh prvin zahtevnejšega brušenja«.

Iz mnenj naših anketirancev, ki so si na las podobna, vidimo, da so pohvalna in kritična hkrati! Vsekakor je sedaj od nas vseh odvisno, koliko bomo uspešni pri uveljavljanju novih izboljšav in kako bomo znali prisluhniti mnenju večine. Uspeh ni namreč stvar posameznika, ampak je rezultat posameznikov, združenih v veliki družini!

JOŽE BOŽICEK

Še enkrat »Nekemu dogodku na rob...«

Zakaj tako?

Menim, da smo v prejšnji številki Steklarja bili priče le površne ocene o zadevi Milana Levstika in da ni bila podana popolna informacija.

V uvodu je pisec sestavka sicer lepo napisal, da je bil Milan Levstik pred rehabilitacijo delavec steklarne, ki se ni bila organizirana na tozde v sedanjih obliki, vendar bi moral omeniti, da so obveze do tega delavca skupne in jih ne moremo prevaliti samo na rame našega Servisne dejavnosti.

Menim, da je bilo napačno, če je zbor de-

lovni ljudi kot najvišji samoupravni organ v tozdu Servisne dejavnosti obravnaval to zadevo na pobudo vabljenih predstavnikov delovne skupnosti skupnih služb. Osnovni namen zbora je bila razprava o periodičnih rezultatih poslovanja in zadeva Milana Levstika ni bila na dnevnem redu.

Iz vidika zakona o združenem delu bi mo-

ral vodja zbora razpravo prekiniti in navedeni predlog posredovati delavskemu svetu tozda Servisne dejavnosti v obravnavo na naslednji seji delavskega sveta. Zaradi nezadostne seznanjenosti in pritiskov ostalih tozdov ter delovne skupnosti skupnih služb je zato prišlo do preuranjenega sklepa samoupravnega organa.

Menim, da je jasen vrstni red pri sprejemanju odločitev v samoupravnem sistemu. V primeru negativnega sklepa komisije za delovna razmerja tozda Servisne dejavnosti za opravljanje pripraviške dobe Milana Levstika je bila edina pravilna pot pritožba na delavski svet tega tozda!

Kadar je tudi sklep delavskega sveta negativen, se delavec lahko pritoži na sodišče združenega dela. Kadar pa se sprejema življenjsko važne samoupravne odločitve, te sprejemajo zbori delavcev.

Ker je bil vrstni red pri sprejemanju odločitev samoupravnih organov nepravilen, je bil sklep zbora v zadevi Levstika razveljavljen. Kot vodja tozda Servisne dejavnosti sem posredoval predlog za opravljanje pripraviške dobe Milana Levstika v tozdu Servisne dejavnosti v obravnavo delavskemu svetu tozda, kjer so ga delegati v delavskem svetu soglasno sprejeli.

Menim, da je pisec že omenjenega članka Jovo Tišma pozabil opisati moja prizadevanja, da se delavcu Milanu Levstiku poišče ustrežnejše delovno mesto, kot ga ima sedaj v našem tozdu, kjer je tozd kadrovske in po sistemizaciji zaključena celota.

Odgovor tozda Osnovna izdelava je bil negativen kljub temu, da je v tem tozdu sistimizirano vendar nezasedeno delovno mesto tehnologa za steklarska orodja s predpisano »obrazbo strojnega tehnika. Ravno na tem mestu bi lahko strokovnjak tega profila s

Taborniki so uspešno opravili svojo nalogo

svojim delom veliko prispeval k dvigu produktivnosti, saj bi z uvajanjem mehanskih pripomočkov in drobnih izboljšav lahko dosegli višjo produktivnost. Iz sindikalnih stikov naših predstavnikov, ki so obiskali in si ogledali podobno delovno organizacijo v mestu Kijev v Sovjetski zvezi, smo zvedeli, da so tam veliko naredili na tem področju in pri tem še vedno ohranili v bistvu ročno proizvodnjo kristalnega stekla, na zunanem tržišču vse bolj iskanega proizvoda!

Podoben predlog sem dal tudi tozdu Dodelava, v katerem je pretežno zastopana avtomatska in polavtomatska proizvodnja. Znana so tudi prizadevanja, da ta tozdz razši-

rimo in da zgradimo nov obrat kartonaže. Pri tem bi vsekakor morali misliti naprej in predvideti ustreznega strokovnjaka, ki bo vodil delo tega obrata, kjer bodo obratovali tehnično zapleteni kartonažni stroji velike materialne vrednosti. Tozdz Dodelava je negativno odgovoril na naš predlog!

K navedeni zadevi je treba še omeniti, da je tozdz Servisne dejavnosti doslej zaposlil in rehabilitiral veliko število delovnih invalidov, ki so postali invalidi v drugih tozdzih. V njem je izmed 68 zaposlenih 13 delovnih invalidov. Njihova delovna zmožnost je omejena le na nekatera dela, za kar nimamo vselej pokrivanja delovnih ur, kaj šele da bi

lahko dosegli normative, kot jih lahko dose-gajo zdravi in za delo sposobni delavci!

Solidarnost in njej ustrezna zavest ostalih tozdzov pa v tem pogledu še ni prebujena. Tudi so možnosti tozdz Servisnih dejavnosti omejene in ne more neprestano zaposlovati vedno novih invalidnih delavcev – brez solidarnega pokrivanja stroškov za njihovo rehabilitacijo, za uvajanje v določeno delo in zmanjšane delovne zmožnosti!

PETER RASPOTNIK,
vodja tozdz Servisne
dejavnosti

Pogled nazaj in naprej...

Prva naloga posodobitev pouka

Čeprav smo že zajadrali v novo šolsko leto, bo najbrž kar prav, če se ozremo nazaj, da prikažemo, kako smo delali v Steklarski šoli v šolskem letu 1978–79 in da na tej osnovi pogledamo še naprej ter ugotovimo, kaj bi bilo treba še storiti, da bomo v bodoče še bolj učinkoviti!

Sedanje razmere...

V šolskem letu 1978–79 je bilo vpisanih v Steklarsko šolo 108 učencev. Za to je bilo treba usposobiti pet učilnic za pet oddelkov. Praktični pouk imajo učenci v šoli in v steklarni.

Za preteklo obdobje lahko rečemo, da so bili zagotovljeni vsi pogoji za nemoteno delo pri praktičnem pouku, kar seveda ne bi mogli reči za teoretični del pouka. Obrabljeni in dokaj neustrezni so oprema za teoretični pouk, učila in oprema prostorov. Vse to pa pomeni zaostajanje za potrebami sodobne tehnologije izobraževanja.

Vedno bolj poudarjeno zahtevo po demokratizaciji izobraževanja mora spremljati posodabljanje pouka in učenja, kajti izboljšati bi morali predvsem kakovost in s tem družbeno produktivnost izobraževanja. Uvajati sodobno tehnologijo izobraževanja je nujno se posebej zato, ker se z novimi tehničnimi sredstvi spreminjajo tudi druge prvine v celotnem sistemu izobraževanja, kot so vloga učitelja in vloga učencev, organizacija dela itn. Uporaba sodobnih učnih sredstev zahteva funkcionalno ali za izobraževanje uporabno ureditev stavbe in opremljenost učilnic. Šolsko delo mora biti organizirano tako, da so učencem dostopni različni viri znanja, saj le to učence spodbuja k prizadevnosti!

Iz razčlenbe delovnih razmer na šoli moramo ugotoviti, da je treba Steklarsko šolo prilagoditi in posodobiti. Za ta poseg je že pripravljena vsa potrebna dokumentacija, s katero smo se prijavili na natečaj za sofinanciranje gradnje šol, namenjenih usmerjenemu izobraževanju, pri izobraževalni skupnosti SR Slovenije. Prav tako smo se pri skupnosti prijavili na natečaj za program opremljanja vzgojno-izobraževalnih organi-

zacij srednjega usmerjenega izobraževanja za naravoslovne predmete in proizvodno-tehnični pouk.

S prilagajanjem šole novim potrebam, s posodabljanjem opreme in z vključevanjem sodobne vzgojnoizobraževalne tehnologije v vzgojnoizobraževalni proces se bo delo v šoli kakovostno in količinsko izboljšalo. V šoli smo vložili že veliko naporov, da uresničimo začrtano pot. Bomo pa zmogli to le z uspešnim izidom natečaja v naš prid...

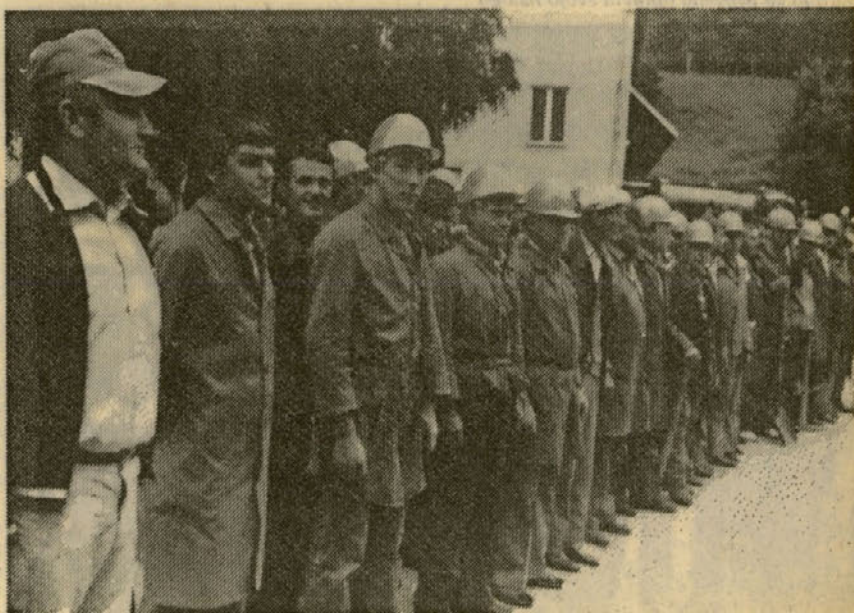
Ob prehodu na usmerjeno izobraževanje

se bo izobraževanje v šoli razširilo tudi na izobraževanje ozkih profilov in na izobraževanje steklarskih tehnikov. Programe za te profile smo že pripravili v sodelovanju z dr. Jeleno Komarjevo z zavoda SR Slovenije za solstvo.

Raznolika dejavnost učencev

V preteklem šolskem letu je bil učni uspeh zadovoljiv. Ko pravimo zadovoljiv, imamo v mislih pomanjkljivo predznanje vpisanih učencev. Popravne izpite je imelo učencev, toda uspešno so jih opravili vsi, ki so se udeležili priprav na izpite in se prijavili nanje. S popravnimi izpiti se je učni uspeh povzpela na 99,03%. Še zlasti dobre učne uspehe pa so učenci dosegli pri praktičnem pouku, saj je bila povprečna ocena 3,97.

Tehnična enota je zelo dobro opravila svojo dolžnost, morali pa jo bomo še bolje opremiti

Na šoli je razvita tudi interesna dejavnost, v kateri se odlikujejo predvsem domski učenci, kajti tako imenovani učenci – vozači imajo zaradi neugodnih vozniških redov javnih prevoznih sredstev kaj malo možnosti za takšno udejstvovanje. Po splošni oceni sodijo med najbolj delovne marksistični krožek, športne sekcije in folklorna skupina. Delo teh dejavnosti je urejeno z urnikom, ki je prilagojen prostemu času učencev.

Zelo dobro so učenci pripravili in izvedli obrambni dan, uspešno so zastopali našo šolo in tudi občno na tekmovanjih ob obletnici vzgoje mladine za splošni ljudski odpor.

Tekmovali so v orientacijskem pohodu, streljanju z zračno puško in z malokalibrsko puško, udeležili pa so se občinskega, področnega, regijskega in republiškega tekmovanja.

Z zgodovino narodnoosvobodilne vojne se učenci poleg rednega učnega načrta seznanjajo v marksističnem krožku in med obisk različnih spomenikov NOV.

Vsi učenci so delavni v razredni skupnosti, v šolski skupnosti in v osnovni organizaciji Zveze socialistične mladine Slovenije. Zaradi majhnega števila učencev niso ustanovili oddelčnih skupnosti. Delovanje razrednih skupnosti se kaže v medsebojni pomoči učencev pri učenju, pri reševanju njihovih osebnih stisk in pri nagrajevanju učencev iz sklada za nagrajevanje. Šolska skupnost je v sodelovanju z osnovno organizacijo ZSMS zavezana skrbeti za razvijanje samoupravnih odnosov v šoli, za pripravo proslav in prostovoljnih delovnih akcij. Šolska skupnost ima delegata v svetu šole, ki je enakopraven z delavci šole v vseh zadevah, razen ko le-ti odločajo o dohodku, osebnih dohodkih in medsebojnih razmerjih.

MARJANA BRADIC

Nekateri pozabljajo na svoje obveznosti!

Malomarnost se maščuje

Na malomarnost in nepazljivost ljudi naletimo kar pogosto in to večkrat, kot bi si kaj takega smeli privoščiti...! Seveda pa tega pojava ne bi smeli posploševati, čeprav je res, da se nekateri sodelavci med nami pri opravljanju svojih delovnih dolžnosti obnašajo vse preveč lagodno... In ker je tako, rekli bi, dozorel je čas, spregovorimo o takšnih pojavih kar brez ovinkov in recimo bodu bobi!

Zavedati se moramo, da nam je družba zaupala osnovna sredstva, s katerimi delamo in si ustvarjamo dohodek! Nujno je zato, da z njimi ravnamo kar najbolj gospodarno, pazljivo in strokovno. A vselej ni tako! V tem sestavku boste spoznali prav primer, da sem upravičen tako trditi!

Enajstega septembra letos je topilničar Drago Kolar povzročil za 140.521,32 dinarja škodo. Povzročil jo je zaradi samovoljnega povišanja temperature pri taljenju steklene mase v tretji steklarski peči ter daljši čas samovoljno talil pri taki temperaturi. In kot je normalno, da se samovolja maščuje, je

približno ob 23. uri počilo zaradi tega šest steklarskih loncev... Tako je ocenila strokovna komisija, ki je primer raziskala!

Z nastalo škodo je prizadet ne samo tozdr "Osnovna izdelava", prizadeta je tudi vsa delovna organizacija, saj bi z nadaljnjo obdelavo steklenih izdelkov iz tistih loncev njihovo vrednost še povečali, oplemenitili. Zato bi bilo prav, da bi komisija pri presojanju kršiteljeve krivde vse dodobra pretehtala in ukrepala po 50. členu pravilnika o delu disciplinske komisije. Še zlasti, ker je škodo povzročil topilničar, ki je že bil kaznovan za podoben prekršek, saj je očitno, da so dose-

danji izrečeni ukrepi naleteli na gluha ušesa.

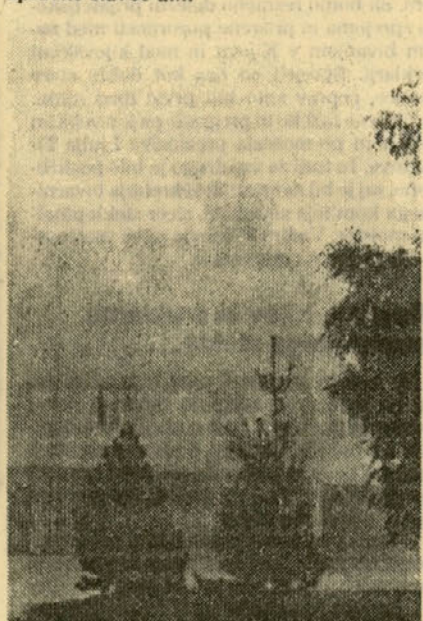
Morda je bila storjena tudi napaka pri kadrovanju, saj ni vseeno, koga se razporedi na odgovorno delovno mesto oziroma komu se naloži odgovorna dela in naloge! Zato bo morala biti komisija za delovna razmerja v bodoče bolj pazljiva pri izbiranju in razporejanju delovodij, mojstrov-brigadirjev, topilničarjev in drugih, odgovornih delavcev. Ne bi tudi smeli prezreti mnenj kadrovske in strokovne službe, kadar se izbira med kandidati za odgovorna dela in naloge!

Primer, ki sem ga opisal, naj nam bo pouk, kako zelo pazljivi bi morali biti prav vsi člani delovne organizacije, pa tudi dosledni in odgovorni pri opravljanju zaupanih nam del in nalog! Če s kakšno zadevo nismo dobri seznanjeni, rajši poiščimo nasvet pri tistem človeku, ki nam ga more dati, kakor prizadenemu škodo delavcem kakšnega tozdr in vse delovne organizacije. Ze zelo star pregovor namreč pravi: Ni greh, če kdo česa ne zna; greh je, če ne zna in če zato ne vpraša!

POLDA OGRIZEK

Vodstvo nas je ocenilo, da je vaja kljub nekaterim spodrslijem uspeša

Po »zračnem napadu« se je prikazal iz upravne stavbe dim

Nekaj vtisov z obiska kijevskim steklarjem...

Naporno, pristrčno, lepo...!

Že nekaj let se izmenjujejo delegacije steklarne umetniškega stekla iz Kijeva v Sovjetski zvezi in naše steklarne. Izmenjevanje delegacij se je pričelo na pobudo jugoslovanskih sindikatov kemične industrije in sovjetskih sindikatov gradbeništva ter drugih materialov, v katerega sestavu je tudi kijevska steklarne umetniškega stekla. Pred kratkim je naša delegacija vrnila obisk steklarjem iz Kijeva. Tokrat smo bili v njej sekretar naše delovne organizacije Alojz Juhart, ki je delegacijo vodil, in člani – predsednik osnovne organizacije sindikata tozda Kristal, predsednik delavskega sveta tozda Osnovna izdelava in vodja tozda Dodelava Jovo Tišma – avtor tega zapisa...!

Pristrčen sprejem in pozornost ves čas našega bivanja v Sovjetski zvezi

Za poglobljeno spoznavanje delovnih in življenjskih razmer naših domačinov je bilo, kajpak, premalo časa. To pa navsezadnje tudi ni bila naša prvotna naloga, saj smo šli v Kijev zaradi nadaljnjega poglobljanja stikov sorodnih steklar in zaradi izmenjave mnenj, kako bi medsebojno sodelovanje pomagalo enim in drugim izpopolniti organizacijo dela in izboljšati proizvodne dosežke ter morebiti tudi odpraviti kakšno izmed sedanjih slabosti.

Vsi člani naše delegacije smo bili prvič gostje kijevskih steklarjev. Zato je razumljivo, če nas je mučila radovednost, kaj vse bomo videli in doživeli na naši daljnji poti, na kakšen sprejem bomo naleteli i še in še! To tem bolj, saj vsi dobro vemo, da se politiki SFRJ in Sovjetske zveze le razlikujeta v nekaterih pogledih o nadaljnji poti v socializem. In našo radovednost je stopnjevala tudi resnica, da nihče izmed članov delegacije ne razume in ne govori rusko niti ne ukrajinsko.

Toda že prvi stik z našimi gostitelji na kijevskem letališču je pregnal vse dvome o tem, ali bomo resnično deležni prijateljskega sprejema in pristrčne pozornosti med našim bivanjem v Kijevu in med kijevskimi steklarji. Sprejeli so nas kot dobre stare znance, čeprav smo bili prvič med njimi. Jezikovne razlike in pregrade pa je z velikim uspehom premoščala prevajalka Ljulja Tišmašova. In tudi za vse drugo je bilo poskrbljeno, saj je bil namestnik sekretarja tovarniškega komiteja sindikata, sicer steklopihal-ski mojster, Vadim Pilkevič zares vsestranski in prijeten organizator.

Ukrajina, Kijev in sreklarna umetniškega stekla...

Ne vem, če sem storil prav, toda zdi se mi, da bo marsikoga utegnulo zanimati nekaj osnovnih podatkov tudi o sovjetski socialistični republiki Ukrajini, o njenem glavnem mestu Kijevu in o kijevski steklarne umetniškega stekla! Vsaj na kratko, saj je o tem napisanih veliko knjig!

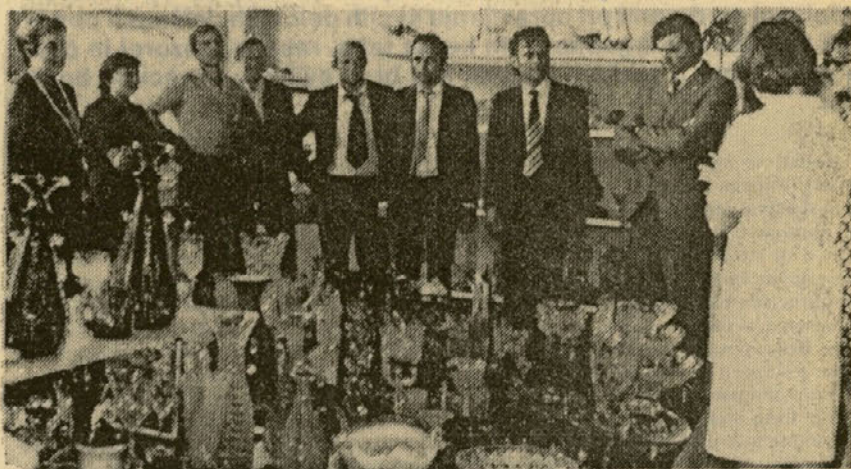
Ukrajina zavzema jugovzhodni del evropskega območja Sovjetske zveze in v največji meri zajema ravninski predel med Vzhodnimi Karpati na zahodu ter Krimsko goro na

jugu. Severni in južni del Ukrajine sta nižinska, najvišji pa so Vzhodni Karpati, tudi Ukrajinski Karpati, z najvišjim vrhom Go-

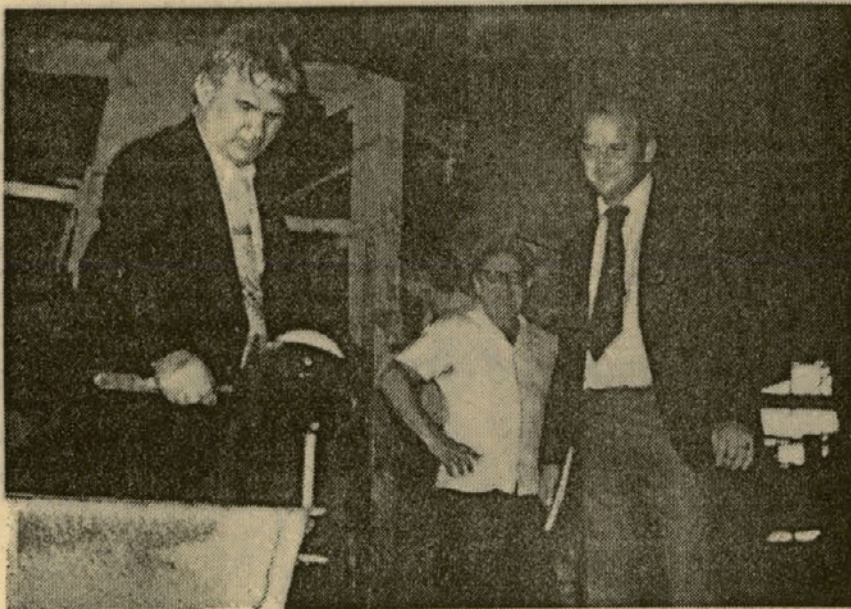
verlo (2058 m). Ukrajina zavzema kakšnih 601.000 kvadratnih kilometrov površine, ima več kot 50 milijonov prebivalcev, to je približno toliko kot Francija. Največ med njimi je Ukrajincev, kakšnih 80 odstotkov, poleg njih pa živijo v tej sovjetski republiki še pripadniki drugih narodnosti – teh je v SSSR več kot sto! – med njimi Rusi, Poljaki, Židi, Belorusi, Moldavci, Bolgari, Madžari, Grki in Romuni. Po trditvah nekaterih zgodovinarjev je Ukrajina pradamovina Slovanov. Po njihovih trditvah naj bi med 4. in 6. stoletjem našega štetja med rekama Dneprom in Dnjestrom nastala zveza vzhodnoslovanskih plemen Antov, ki so se v glavnem ukvarjali s poljedelstvom.

V bogati in viharji zgodovini Ukrajine je bilo več vstaj, v carski Rusiji pa je bilo še

V muzeju dosežkov kijevskih steklarjev smo si ogledali razstavljenе izdelke in vzdihovali, zakaj podobnega nimamo tudi mi...!

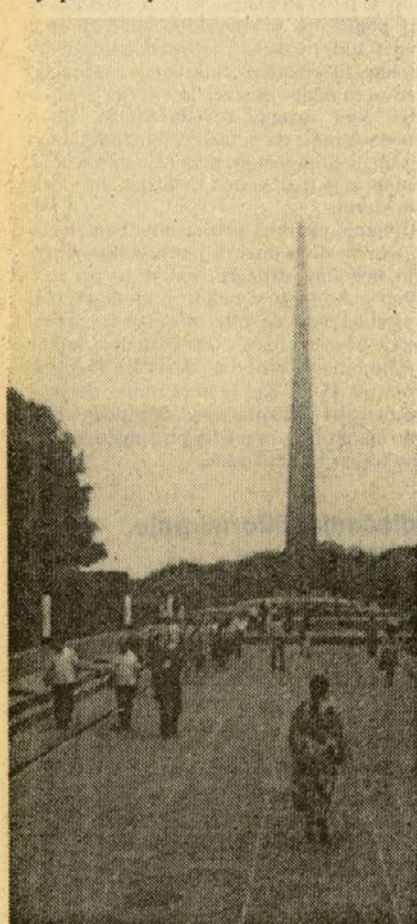

Prva »violina« v stikih z nami je bil Vadim Pilkevič, ki nam je tudi pokazal svoje steklarske veščine

kako krvavo uničevanje Židov, ki so dobili državljansko enakopravnost šele leta 1917. Druga februarja 1919 je bila namreč Ukrajina razglašena za republiko, a že naslednje leto okupirana po avstro-ogrski vojski in bila potem izpostavljena posredovanju sil Antante, ki so podpirale belogardejce in meščanske nacionaliste, tako da je bila Ukrajina dokončno osvobodjena šele leta 1920.

Aleja padlih vojakov z obeliskom v Kijevu

Po Hitlerjevem napadu na Sovjetsko zvezo leta 1941 je bila Ukrajina predvidena za obljubljeno kolonialno deželo tretjega rajha. Med hudimi boji po vdoru nemških vojaških sil in po bojih, ko je Rdeča armada preganjala umikajoče se Nemce, je dežela obubožala, prebivalstvo pa je bilo izpostavljeno strašnemu terorju in pokolu hitlerjevske drhali. Razumljivo je zato, če je v Ukrajini vzplamtelo močno partizansko gibanje, ki je s pomočjo drugih sovjetskih narodov osvobodilo en del Ukrajine že leta 1943, oktobra 1944 pa vso Ukrajino. S pripojitvijo Zakarpatske Ukrajine leta 1946 je bil končan proces združevanja krajskih dežel, Ukrajinska sovjetska socialistična republika pa je bila med ustanoviteljicami Organizacije združenih narodov leta 1945.

Glavno mesto Ukrajine Kijev je dobilo zaradi svojega izrednega prispevka pri osvoboditvi izpod fašističnega škornja naziv »mesto heroj«. Ima kakšnih dva milijona prebivalcev, njegova površina pa meri kar 70 kvadratnih kilometrov. Stari del mesta je zgrajen na desni obali reke Dnjepr, zadnja

Mladoporočnica sta položila šopek cvetja ob večnem ognju

Na pikniku ob Dnjepru

desetletja pa se je mesto močno razvilo tudi na levem bregu. Je staro ukrajinsko mesto, ki sodi med najstarejša v Sovjetski zvezi, saj bo leta 1982 slavilo 1500. obletnico nastanka.

Dobri poznavalci mest pravijo, da je Kijev eno med najbolj zelenimi mesti, saj ima kar 60% skupne površine pokrite s parki, dreved, zelenicami itn. Največ je kostanjev, zato ni čudno, če je kostanj tudi simbol mesta in če je vgrajen v mestnem grbu.

Med našim kratkim bivanjem v Kijevu, na katerega so Ukrajinci upravičeno ponosni, so se naši gostitelji na vso moč trudili, da bi nam pokazali tega, drugega po številu prebivalcev in tretjega po velikosti med mesti v Sovjetski zvezi. Skopo odmerjen čas pa nam ni dopuščal, da bi si ogledali vse, kar so nam domačini želeli pokazati in za kar smo tudi mi kazali zanimanje. Zaradi tega smo obiskali le nekaj zgodovinskih spomenikov in sicer cerkev S. Zofije, Alejo padlih vojakov, Kijevsko pečersko lavro, to je znameniti samostan iz 11. stoletja, muzej dragocenosti, Rdečo univerzo... Iz pripovedovanja naše voditeljice Ljilje si je bilo težko zapomniti obilico podatkov, nekaj pa jih le ostalo; kakšen med njimi tudi zato, ker sem si ga zapisal v notes!

Cerkev svete Zofije je dal zgraditi veliki knez Jaroslav Mudri. Zvonik je visok 96,5 metra, njene kupole pa so prevlečene z zlato folijo, pri čemer je bilo za folijo, s katero so prekrili glavno kupolo, porabljenega kar 8 kilogramov zlata. Posebnost predstavlja v cerkvi figura bodorodice, ki je visoka 6 metrov, zaradi optične prevare pa daje vtis naravne velikosti. Pri izdelavi so porabili 1.200.000 ploščic mozaičnega stekla. Na cerkvenih tleh sta simbola mohamedanske in židovske vere, kar govori v prid trditvi, da so se tamkaj vere bojevale za prevlado, saj so tako verniki pravoslavne cerkve hodili po simbolih drugih ver.

Samostan Kijevsko pečerska lavra, v čigar sestavi je tudi muzej dragocenosti, odprt leta 1961, zajema površino 80 hektarjev. Vseh 80 menihov, ki so živeli v njem, so po smrti pokopali kakšnih deset do dvajset metrov globoko v približno 200 metrov dolgem labirintu. Zaradi naravnega zračenja trupla niso razpadala. V podzemeljskem labirintu so tudi maševali. Vse menihe so po smrti razglasili za svetnike.

V muzeju dragocenosti je razstavljenih kakšnih 24 tisoč razstavljenih predmetov iz zlata, srebra in platine, diamantov... Kot zanimivost velja omeniti, da so svoje dni za en diamant svetniške podobe dobili tisoč kilogramov kruha. V muzeju so razstavljeni dela grških mojstrov, nekatera stara tudi več kot 2600 let. Svečana oblačila so izdelovali iz zvenceh predmetov, ker so verovali, da se z zvenom preganja zle duhove. Bakreno posodo, ki jo cenijo na starost kakšnih 2500 let, so našli v neposredni bližini Kijeva. Pozornost prav tako vzbuja 56 okraskov, ki jih je v 5. stoletju pred našim štetjem nosil skitski vojščak. Leta 1962 so našli 4000 okraskov v izkopaninah cesarjevih grobov, za največje arheološko odkritje 20. stoletja pa štejejo najdbo okraskov iz 1,52 kilograma zlata.

Če je kdo obiskal Kijev ali kani to storiti, a ni videl oziroma, če ne bo videl Aleje padlih vojakov, je gotovo pripravljen ali bo pripravljen za nekaj, česar si ne bi smel privoščiti! Na Aleji padlih vojakov je velik obelisk, postavljen kot večni spomin na padle vojakke, ki so dali svoja življenja v boju za Kijev.

Tam je tudi grobnica 34 padlih herojev. Pod obeliskom gori večni ogenj in slišati je glasove žalostink. Kijevčani gojijo nad vse lepo tradicijo, da se mladoporočenci po poročenem obredu na matičnem uradu odpravijo najprej na Alejo padlih vojakov in položijo cvetje ob večnem ognju.

Rdeča univerza je dobila naslov z ukazom carja Nikolaja, naj stavbo obarvajo rdeče. Jezen zaradi študentskih nemirov, ki so izkazovali svojo revolucionarnost, je dejal: »Naj se stavba sramuje zaradi njihovega obnašanja!«

Kakor je bila bogata zgodovina Ukrajine, tako je bila bogata tudi zgodovina Kijeva. V devetem stoletju se je pod Olegom Rurikovičem začelo združevanje ruskih dežel. In takrat so nastali temelji kijevske države. V 11. stoletju je bil Kijev politično, religiozno, kulturno in gospodarsko središče Rusije. Po velikih previranjih v njegovi zgodovini je po sporazumu med Poljsko in Moskvo leta 1686 prišel pod oblast Rusije. V 19. stoletju so prišli do izraza tako protipoljski kot tudi protiruski vplivi. V letih med 1917 in 1920 pa je bil Kijev poprišče hudih bojov protirevolucionarnih grupacij, ki so jih podpirali zunanji sovražniki. V drugi svetovni vojni je bilo okupirano mesto, osvobojeno pa je bilo 6. novembra 1943.

Podobnosti in razlike ...

Kijevsko steklarstvo umetnega stekla so ustanovili po nekaterih virih leta 1880, drugi viri pa govorijo, da je celo deset let starejša. Zaposluje 2250 delavcev, med njimi 250 inženirjev, tehnikov in uslužbenecov, čemur bi rekli po naših pojmovanjih neproizvodni ali režijski delavci ... Žensk je kar 62% in delajo na najrazličnejših delovnih mestih - od portirjev do najodgovornejših vodilnih mest v proizvodnji, administraciji in v vodstvih partije, sidikata ali mladine. Nenavadno za naše razmere je to, da dela veliko žensk pri pečeh, čeprav je treba reči, da jih tudi tam varujejo pred težavnimi deli, saj so le-ta vendarle odrejena sodelavcem. Mladih delavcev, ki še niso stari 25 let, je kar 977 ali 43%. V sindikatu je 98% zaposlenih, njihova sindikalna članarina pa je en odstotek od pripadajočega osebnega dohodka.

Lanski bruto proizvod kijevske steklarne je 15 milijonov rubljev. Lansko leto so ustvarili 3,5 milijona rubljev profita ali dobička. Najnižji osebni dohodek na mesec je 70 rubljev in najvišji med 350 in 360 rubljev, kar pomeni, da je razmerje med najnižjim in najvišjim osebnim dohodkom 1:5. Povprečni mesečni osebni dohodek je 170 rubljev, povprečne mesečnih zaslužkov steklarjev pa je 250 rubljev. Delovni čas je za vse delavce od 9. do 17. ure, sobote pa so proste.

Tehnologija, proizvodnja, kadri ...

Vsekakor nas je zanimalo, v čem se kijevska in naša steklarstva razlikujeta in v čem sta si podobni ... Kijevski steklarji delajo s sedmimi steklarskimi pečmi, med katerimi sta dve kadni, pet pa je lončenih peči. Eno peč uporabljajo izključno za proizvodnjo prešanih izdelkov, česar pri nas ni. Eno peč so rekonstruirali ali prenovili, tako da poteka v njej proizvodnja sedaj z električnim taljenjem. Pravijo, da je to prva takšna peč v Sovjetski zvezi. Videli smo tudi, da se pri

proizvodnih smereh vse bolj ogrevajo za prostoročne oblike.

Ker se v naši steklarni ubadamo v oddelku za rezanje s težavami zaradi prevelikega loma, sem se zanimal za tehnologijo rezanja kijevskih steklarjev. Prodrati sem poskušal globlje v odgovor na vprašanje, kako jim uspeva izdelovati dokaj raven kelih. Uporabljajo ustrezne tehnične pripomočke. Ko sem prosil, naj pokažejo tisti »skrivnostni« predmet, so mi pomolili pred oči vsem dobro poznani vijak, s katerim tudi pri nas »grezljamo« vršičke, ki ostajajo po rezanju na našem vrtljaku. Njihovi strokovnjaki zatrjujejo, da je takšen način rezanja veliko boljše, če se v kalup daje azbestno nit.

V grobi brusilnici so kijevski steklarji pred nami, saj uporabljajo diamantne brusne plošče, ki so gotovo boljše vsaj v proizvodnji težjih izdelkov. Vprašanje pa je, kaj bi bilo, če bi brusili kelihe raznih oblik in dosti tanjše, kot brusijo sedaj? Četudi uporabljajo v redni proizvodnji še klasične brusne kamne, pa velja poudariti, da imajo za delo diamantne brusne plošče različnih dimenzij. Tudi za takšna dela, ko so širši vrezji, krogle ipd.!

Zdi se, da je obvladovanje vročinskih in hladnih vplivov za kijevske steklarje boljše in da imajo več prostora na svojih delovnih mestih. Prav tako je tudi dobro urejeno transportiranje stekla, saj pri pečeh ni odnosačev, po obratu pa ni videti, kot je to v navadi pri nas, nosilk.

Brez dvoma je korak naprej za Kijevčane tudi to, da imajo v svojem obratu za izdelovanje samotnih loncev ...

Morda sem malo preveč obarvan z barvo naše steklarne in po malem izpadam neobjektiven, toda prav zaradi objektivnosti moram zapisati, da je proizvodni sortiment, različnost oblik in eleganca izdelkov pri nas očitno pred tistim, kar sem videl v Kijevu. Roko na srce! Kar zadeva spoštovanje narejenega, pa jim nikakor nismo kos. Imajo muzej, v katerem hranijo svoje izdelke iz bogate preteklosti ...

Solanje kadrov v kijevski steklarni ni bilo skladno z razvojem steklarne, saj niso imeli ustrezne šole, kakor jo imamo mi, v Rogaški Slatini. Doslej so svoje kadre priučevali ta-

ko, kakor se mi nagibamo zadnje čase. Z rastjo proizvodnih zmogljivosti rastejo tudi potrebe po kakovostnih kadrih. Zlasti se zato, so poudarili naši gostitelji, ker so v Sovjetski zvezi zadovoljene potrebe po navadnem steklu in želijo širokemu sovjetskemu tržišču posvetiti vse večjo pozornost s kristalnim steklom. Zaradi teh velikih potreb tudi vsaj zaenkrat ne načrtujejo nobene izvoza. Svoje kadre nameravajo v bodoče šolati v kombinatu, kakor oni imenujejo svojo novo steklarstvo, ki jo že gradijo.

Iz pogovorov s kijevskimi steklarji smo zvedeli tudi to, da so v lanskem letu zabeležili kar 16 odstotno fluktuacijo. Odhajajo predvsem mlajši delavci, ker si iščejo zaposlitev kjer drugje, seveda boljše. Eden izmed načinov, da bi tako veliko fluktuacijo zajezili, je prednost pri dodelitvi stanovanja. Pridobi si jo tisti, ki ima 15 let delovne dobe v steklarni.

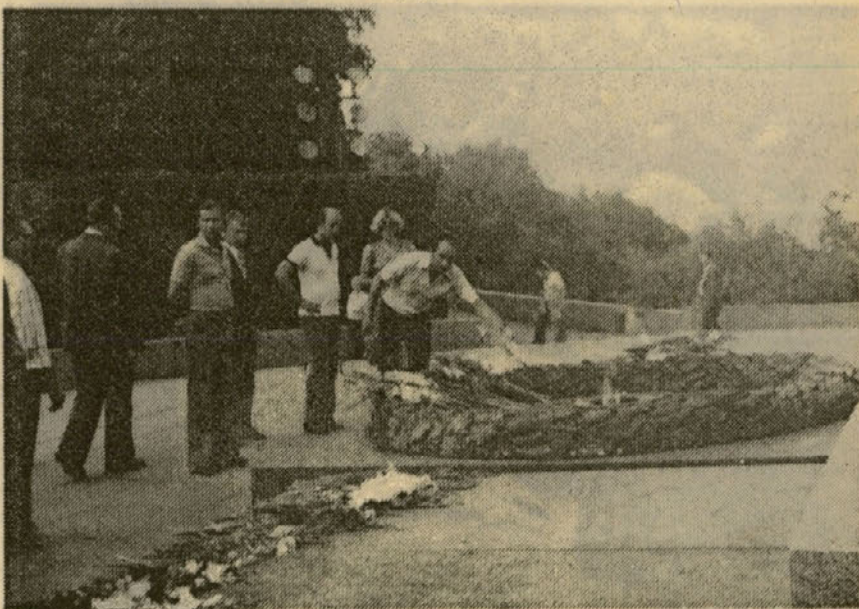
Urejanje oziroma priznavanje beneficirane delovne dobe imajo kijevski steklarji urejeno nekoliko drugače, kot je to pri nas. Polno pokojnino si nekdo pridobi, če ima dvajset let delovne dobe moški oziroma petnajst let ženska in če v tem času dela, kakor pravijo oni »na vročem«, deset let. Pogoj je še starost 45 let. Ker je to za zdrave delavce precej nizka starostna meja, se mnogi odpovedo upokojitvi in poslej prejemajo pokojnino ter osebni dohodek.

Odločanje, informiranje, nagrajevanje ...

V medsebojnem sproščnem pogovarjanju smo se člani delegacije naše steklarne zanimali tudi za način odločanja njihovih sodelavcev, za informiranje, za nagrajevanje in še za mnogo drugega, kar zadeva njihove delavce.

Za razliko od naših raznolikih oblik in načinov odločanja je pri njih uveljavljen trikotnik odločujočih - direktor, ki ga ne volijo, marveč ga postavlja oblast, to je partija in sindikat. Če se komu godi krivica, to razišče komisija, ki jo določi sindikat. Sklep komisije je dokončen. Očitno je tudi, da so razlike pri odločanju ne le v tem, o čem pri njih

Tudi mi smo položili cvetje ob večnem ognju

odločajo, in o čem odločamo pri nas. Razlike so tudi, ko gre za medsebojno obveščanje, saj imamo pri nas poleg zborov delavcev še vrsto drugih oblik, od sindikalnih skupin, oglasnih desk, biltena do našega glasila "Steklar" in ustnih obvestil, medtem ko imajo Kijevčani le ustne oblike prek sindikalnih poverjenikov. Čeprav v Sovjetski zvezi zelo radi poudarjajo, da je med glavnimi spodbudami socialistično tekmovanje, je tudi res, da glede na že omenjene razlike v osebnih dohodkih ne manjka tudi v kijevski steklarni gmotnih spodbud. Tudi pri njih imajo uveljavljen brigadni sistem in kolektivne norme. Pričakujejo, da bodo na koncu devete petletke povečali proizvodnjo za 52%, kar bodo dosegli s spodbudnim nagradenjem in socialističnim tekmovanjem. In, kar je tudi zanimivo, ponovili so že med svojim obiskom pri nas, v Rogški Slatini, izrečeno željo, naj bi v tem tudi njihova in naša steklarna medsebojno tekmovali. No, v Kijevu smo se o tem načelno dogovorili, treba pa bo izoblikovati stične točke oziro-

ma enotna merila, kar pa očitno ne bo lahka naloga, saj pri nagradenju vendarle uporabljamo različna merila.

V kijevski steklarni nimajo svojih stanovalj. Dobivajo jih za svoje delavce od družbe, ne da bi zanj kaj plačevali. Imajo svojo družbeno prehrano, svoj otroški vrtec, ki je brezplačen, in ob Dnjepru imajo tudi počitniške domove, ki pa so skromnejši od naših počitniških hiš na morju. Največ svojih dopustov delavci izrabijo prav za bivanje v teh letoviščih, res pa se jih en del odpravlja na letovanje tudi v druge kraje.

Zanimivo je, da v Sovjetski zvezi študenti nimajo obveznosti do delovne organizacije – dajalke štipendije. To je namreč urejeno centralno. Študijski dopust traja štiri mesece...

Ne vem, ali sem uspel v prizadevanjih, da vam vsaj za silo pomagam ustvariti si podobo o kijevski steklarni umetniškega stekla?! Eno pa je gotovo! Naši gostitelji, predstavniki steklarne na čelu z njenim direktorjem, tehničnim direktorjem, sekretarjem partije,

sekretarjem sindikata in z drugimi predstavniki steklarne ter s predsednikom mestnega komiteja sindikata gradbincev so nas sprejeli nad vse gostoljubno, prisrčno! Na številnih srečanjih in med medsebojnimi zdravicami z njihovo priljubljeno pijačo vodko smo iskreno nazdravljali nadaljnjim uspehom naših dveh steklarn, delavskemu razredu obeh držav in razvoju ter poglobljeno naših nadaljnjih prijateljskih vezi.

Očitno je, da si delavski razred vsega sveta želi mir, napredek in medsebojno sožitje... In potem se lahko počuti kot med svojimi, kakor smo se počutili mi pri kijevskih steklarjih. To pa hkrati pomeni, da razdalja v kilometrih, če gre za iskrene prijatelje, ne pomeni nič!

Glede na krajši čas bivanja v Kijevu in glede na bogat program, ki so nam ga pripravili kijevski steklarji, je bilo naše potovanje naporno, toda vse to je odtehtala prisrčnost domačinov. Doživeli smo precej lepega!

JOVO TIŠMA

Mala anketa

Zakaj sem se odločil za steklarski poklic?

Postati steklopihač ni preprosta zadeva in odločitev za ta poklic ni lahka. Zaradi tega danes težko dobimo mladega človeka za steklarski poklic. Letos smo v Steklarsko šolo uspeli dobiti primerno število bodočih steklopihačev, saj je v prvi letnik vpisanih šestnajst mladeničev. Zakaj so se odločili za ta poklic, so nam povedali trije fantje, obiskovalci prvega letnika Steklarske šole.

Ivica Antolić iz Huma na Sutli

»Doma sem iz Huma na Sutli in ko me vprašujete, zakaj sem se odločil za ta poklic,

lahko rečem, da je o tem odločila štipendija in ljubezen do tega poklica. V Steklarski šoli imam vse pogoje in ugodnosti za nemoteno šolanje, sam pa se bom potrudil, da ga bom

uspešno končal. Čeprav je še prezgodaj dati kakšno oceno, se mi po mesecu dni, prebitih v šoli, zdi, da sem izbral pravi poklic. Zavedam se, da je delo težko in zahtevno, toda, ali niso tudi nekatera druga dela prav tako težka in zahtevna? Denarja za šolanje vedno primanjkuje, jaz pa sem vesel, da bom s pomočjo štipendije prišel do zaželenega poklica. Tu imam tudi sošolce, ki so prišli z enakimi željami, in upam, da bomo uspešni.»

Branko Hlupić iz Pregrade

S podobnimi željami, kakor Ivica, je prišel tudi Branko, ki je doma iz Pregrade. O odločitvi, da pride v Steklarsko šolo, je rekel: »Odločitev je padla že spomladi, ko so nas obiskali tovarši iz Steklarske šole na naši šoli. Povedali so nam vse o delovnih razmerah in štipendijah. Pred leti sem izgubil očeta, mati pa je rahlega zdravja. Razumljivo je, da smo doma brez denarja za kakšno daljše šolanje. Mama mi je povedala, da je to sicer težak poklic, toda da je možno tudi dobro zaslužiti pod pogojem, če si vztrajen v pridobivanju znanja za steklopihača. Te mamine besede me spodbujajo in se jih bom vsekar tudi držal!«

Franc Mihelak iz Slovenske Bistrice

Franci je doma iz Slovenske Bistrice in je tudi študent steklarne iz Slovenske Bistrice. Njemu se ni bilo težko odločiti, kajti že prej si je rekel, da bo šel tja, kjer bodo nudili dobre pogoje za šolanje. In ker mu je steklarna iz Slovenske Bistrice ponudila ugodne pogoje, jih je sprejel. Sam pa pravi: »Ze za malih nog me je mama zapustila in posvojila me je neka družina iz Slovenske

Člana naše delegacije Vinko in Jože si ogledujeta kristalno vazo

Bistrice, pri kateri sem od prvega leta starosti. Obojestransko smo se imeli radi. Pred nekaj leti pa je umrla moja druga mati, ki je pred smrtjo naročila mojemu očimu, naj me

ima še naprej rad in naj me da nekam v šolo. To je tudi storil! Zelo vesel sem, da sem dobil stipendijo, brez katere bi moje sanje po šolanju splavale po vodi. Zavedajoč se

vsega tega se bom obnašal tako, kakor se spodobi, se oddolžil šoli in mojim stipenditorjem! Gotovo!

J. B.

Kadrovske zanimivosti v avgustu

1243 delavcev

V avgustu nas je bilo v steklarni »Boris Kidrič« skupno 1243 delavcev in sicer v tozdu Osnovna izdelava 401, v tozdu Dodelava 148, v tozdu Kristal 325, v tozdu Dekor Kozje 99, v tozdu Servisne dejavnosti 71, v tozdu Naše steklo v Beogradu 11, v tozdu Delavska restavracija 18 in v delovni skupnosti skupnih služb 170!

V avgustu so prišli

V avgustu so prišli tile novi delavci: v tozdu Osnovna izdelava za krogličarje Slavko Bračun, Anton Bukšek, Slavko Jagarinec in Dragutin Jagušić; za odnašalce Franc Bek, Friderik Bele, Slavko Kidrič, Josip Korbar, Fridrih Kovačić, Zdravko Krklec, Jožef Paulović, Nevenka Šimun in Slavica Vrbanc; v tozdu Kristal za steklobrusilce Branka Artič, Marija Bele, Mirko Cvrtila, Zvezdana Dangubič, Zdenka Gobec, Franc Hrepevnik, Vlasta Jagodič, Stjepan Košan-ski, Boštjan Mikulan, Cilka Plemenitaš, Zdenka Polajžer, Zdravko Prgin, Milan Strašek in Zdenka Žnidarec; v tozdu Dekor za steklobrusilce Stefanija Forjan, Dragica Horvat, Milica Hrzenjak, Stefica Krušlin, Josipa Palatinuš, Ivan Sikušek in Milica Štruklec ter za evidentničarja-pripravnika Marija Klakočar; v tozdu Servisne dejavnosti za elektrikarja I-dežurnega Jože Verk in za vodjo mazuterjev-pripravnika Milan Lev-

stik; v tozdu Delavska restavracija za kuharico Stanka Markovinović ter v delovno skupnost skupnih služb za pripravnico v tehničnem sektorju Irena Pildek in za skladiščnega delavca Ivan Podhraški.

Vsem novim sodelavcem želimo mnogo delovnih uspehov in osebnega zadovoljstva!

V avgustu odšli

V avgustu so odšli tile sodelavci: iz tozdu Osnovna izdelava krogličar Ivan Podhraški, ki je bil zaradi invalidnosti premeščen v delovno skupnost skupnih služb, odnašalci Darko Bedeniković, Bafti Hasani, Radislav Gluhak, Ivica Ilievski, Ranko Manevski in Siniša Zafirovski – zaradi samovoljne zapustitve dela, in Milovan Petković po odpovedi; iz tozda Dodelava vodja vezalnice Amalija Majcenič, ki se je redno upokojila, in brusilec v grobi brusilnici Josip Petek, ki je bil invalidsko upokojen; iz tozda Kristal mojster brusilec-izmenovodja Martin Jagodič

po odpovedi, Miroslav Podhraški sporazumno, steklobrusilka II Jožica Perković in prodajalka stekla Biserka Putanec – obe po odpovedi; iz tozda Dekor steklobrusilca Ljudmila Arlič in Franc Černelc – oba po odpovedi; iz tozda Delavska restavracija knjigovodkinja Pavla Jordan – sporazumno in iz delovne skupnosti skupnih služb samostojni oblikovalec-pripravnik akademski slikar Karl Plemenitaš po odpovedi ter telefonistka Cilka Plemenitaš zaradi premestitve v tozdu Kristal.

Rodili so se

V avgustu so se našim sodelavcem rodili: Iztok Lojen – sin Janje, Barbara Natlačen – hči Marte in Anita Čebular – hči Ane.

Staršem čestitamo, novorojenčkom pa želimo v življenju zdravja in osebne sreče!

Poročili so se

V avgustu sta se poročili Silva Ferlič – poročena Koželj in Marta Jordan – poročena Kramar.

Obema sodelavkama želimo na novi življenjski poti obilo sreče!

CECILIJA IRŠIČ

Nič razveseljivega!

Tudi stalež bolnikov raste!

Kakor beležimo pri nezgodah za letošnje prvo polletje rast v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta, tako moremo reči tudi za stalež bolnikov. Tudi ta se je v primerjavi z lanskim povečal. Tako namreč govorijo podatki do letošnjega 31. avgusta!

Podatki, ki so zajeti v pričujoči tabeli, nikakor niso spodbudni! Treba bo nekaj storiti, če hočemo, da se razmere občutneje izboljšajo!

Na kakšne izostanke z dela zaradi bolezn mislimo? Na tiste vrste, ki so vsekakor neupravičeni. Kakšni pa so ti, vsi dobro veste! Zanje se nekateri med nami odločajo, kar

jim kaj takšnega pač uspeva, četudi sami zase dobro vedo, da niso ne bolani in ne upravičeni izostajati z dela... Mi pa, tako pač je, plačujemo zanje ter s tem hromimo naš skupni prihodek!

Lansko leto je bilo bolniških izostankov z dela do trideset dni in nad trideset dni skupno za 163.075 delovnih ur, letos pa je bilo takšnih izostankov z dela že za 175.487 delovnih ur ali za 12.412 ur ali za 7,6% več!

Organizac. enota	1979		1978		Indeksi 79/78	
	do 30 dni	Nad 30 dni	do 30 dni	Nad 30 dni	Do 30	Nad 30
Osnovna						
Izdelava	28.020	26.212	26.886	18.381	104,20	142,60
Dodelava	9.813	11.085	11.902	13.360	88,52	89,09
Kristal	18.039	41.519	17.414	41.519	103,59	109,20
Dekor	5.152	4.512	6.628	6.864	114,18	96,56
Servisne dejavnosti	3.853	3.853	4.408	5.197	97,30	74,10
Delovna skupnost	6.998	13.509	5.310	11.638	131,78	116,07

Kratek pogled na nezgode pri delu

V porastu..!

Nezgoda pri delu je vsak nepričakovan ali nepredviden dogodek v delovni organizaciji, v katerem se je človek poškodoval. Za nezgodo pri delu štejejo tudi tak dogodek v delovni organizaciji, v katerem sicer ni bilo nobene poškodbe, bi pa se lahko zgodila, če bi prizadeta oseba bila v tistem trenutku bližje ogroženemu mestu.

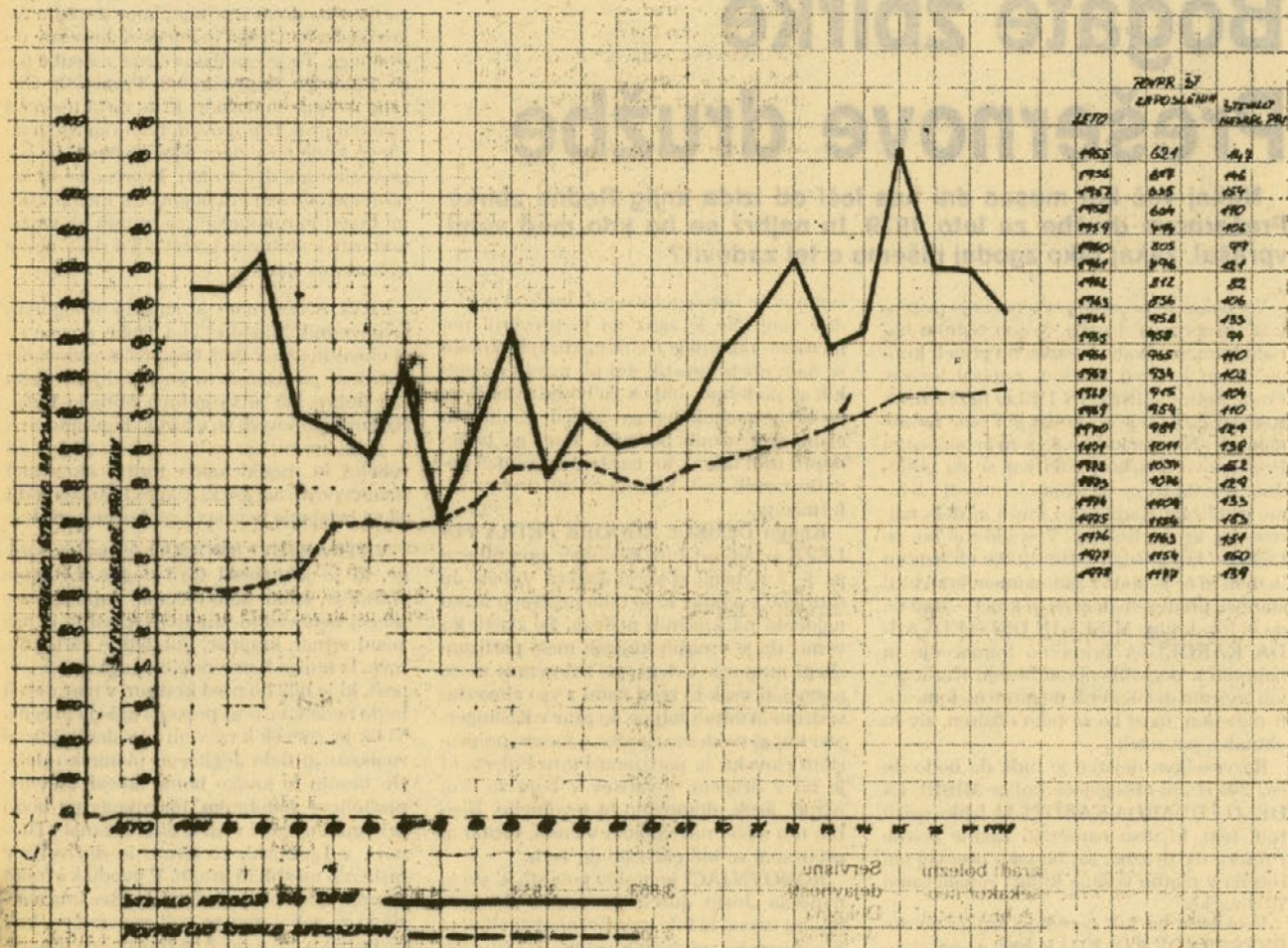
Nezgodo pri delu moralo ločiti od poškodbe. Poškodba je posledica nezgode pri delu. Nezgoda pri delu lahko povzroči torej poškodbo ali pa tudi ne! Zaradi tega moramo pri raziskovanju nezgod pri delu temeljito preiskati tudi nezgode, v katerih ni bilo poškodb!

Iz razpoložljive evidence o nezgodah pri delu v steklarni »Boris Kidrič« je razvidno, da je bilo v letošnjem prvem polletju 85 poškodb pri delu oziroma med potjo na delo ali z dela in da jih je bilo v lanskem prvem polletju 68. To pomeni, da se je letos število poškodb povečalo za 25%.

Tabela št. 1 kaže, koliko poškodb pri delu in koliko na poti na delo oziroma z dela je bilo letos in lani v prvem polletju v posameznih tozdih in v delovni skupnosti skupnih služb!

Tabela 1: Število poškodb pri delu in na poti na delo oziroma z dela v letošnjem in lanskem I. polletju v steklarni »Boris Kidrič«

Tozd	I. polletje 1979			I. polletje 1978		
	pri delu	na poti	Skupaj	pri delu	na poti	Skupaj
Osnovna izdelava	193	6	25	15	3	18
Dodelava	7	1	8	7	4	11
Kristal	24	5	29	15	1	16
Dekor	12	1	13	11	-	11
Servisne dejavnosti	5	-	5	7	2	9
Dejavska restavracija	1	-	1	-	-	-
Delovna sk. sk. služb	3	1	4	1	2	3
Skupaj	79	14	85	56	12	68

Mladi med počitnicami

Popolno zadovoljstvo

Kakor že nekaj let smo tudi letos v Steklarski šoli dali možnost učencem, ki so letos končali osmi razred osnovne šole in učencem raznih poklicnih šol, da si z opravljanjem lahkkih del med počitnicami zaslužijo od 2500 do 3000 dinarjev. Odvisno pač od dela, ki so ga opravljali. Svoje delo je večina praktikantov opravila resnično dobro. So pa bili tudi takšni, katerim lahko dodamo vzdevek vzornih delavcev. Pravo veselje jih je bilo opazovati, s kakšno delovno vnetostjo so opravljali zaupano jim delo. In ravno ta njihova pridnost me je spodbudila, da sem jih povprašal, kaj jih je gnalo na delo med počitnicami.

Sestri Marta in Marjana iz Čače vasi bosta sivilja oziroma medicinska sestra, na moje vprašanje pa sta mi odgovorili: »Doma si gradimo hišo, mama pa, ki nas preživlja sama, ne more kupiti vseh šolskih potrebščin. In zato sva si morali prislužiti kakšen dodaten dinar, ki nam bo prišel še kako prav. Posebej še, ker imava tudi sestrico, ki hodi v sedmi razred osnovne šole.«

O tem, kako sta zadovoljni v Steklarski

šoli, pa sta povedali: »Na medpočitniškem delu v Steklarski šoli sva zelo zadovoljni. Zelo lepo je nama med vami. Poleg tega, da si bova prislužili nekaj prepotrebnih dinarjev, sva občutili vsaj delček tistega, kar so nam v šoli govorili o delavskem samoupravljanju in o delavcu sploh. Gotovo sva bogatejši tudi v tem oziru. Iz tega najinega zadovoljstva sledi želja, da bi se tudi v prihodnjem letu znašli med vami in obljubljava, da

bova z velikim veseljem opravljali zaupano nam delo.«

Tudi Danica Fendre iz Drevenika je opravljala svoje delo z velikim veseljem in uspešno. Pravi, da jo je na delo med počitnicami vodilo zanimanje za delavca-samoupravljalca in pa potreba po denarju za nakup šolskih potrebščin. »Vpisala sem se v srednjo ekonomsko šolo,« pravi Danica »in vem, da bosta oče in mati zelo vesela, če si bom sama kupila nekaj šolskih potrebščin. Zaradi zelo prijaznega odnosa sodelavcev do mene sem zelo zadovoljna. Zato tudi z velikim veseljem opravljam svoje delo.«

Zadovoljstvo je popolnejše ob spoznanju, da so bili tudi naši sodelavci zadovoljni z njimi, saj zaradi njihove prisotnosti nobeden ni bil prikrajšan pri doseganju norm. Mnogi so govorili, da so bile to mlade delavke in mladinke, ki so lahko v ponos svojim staršem in družbi.

TONE KLOKOČOVNIK

Ne prezrite in postanite naročnik

Bogate zbirke Prešernove družbe

Nekaj več kot mesec dni nas loči od izida knjig Redne zbirke Prešernove družbe za leto 1979. In najbrž se bo kdo med vami vprašal, zakaj tako zgodaj pišemo o tej zadevi!?

Vsekakor je prijetno presenečenje pripravila Prešernova družba svojim rednim naročnikom, saj bodo brezplačno prejeli knjigo, ki jo je pred kratkim napisal tovariš Franc Šetine MISEL IN DELO EDVARDA KARDELJA. O svoji knjigi je Franc Šetine napisal: »Namen knjige, ki sem jo napisal za Prešernovo družbo je, da kar se da poljudno, seveda pa ne na škodo tehtnosti vsebine, približam Kardeljevo misel in delo najširšemu krogu bralcev. Veselilo me bo, če bodo po knjigi segli mladi ljudje ob študiju in delu in če jo bodo z zanimanjem brali tudi starejši, predvsem delavci in kmetje. Rad bi, da bi bila knjiga MISEL IN DELO EDVARDA KARDELJA primerno tolmačenje in napotilo k poglobljenemu branju Kardeljevih izvirnih del, katerih ne more nadomestiti nobeden, najsi bo še tako obširen, živ in aktualen povzetek.«

Razveseljivo dejstvo je tudi, da bodo do čez 200 strani obsegajoče knjige MISEL IN DELO EDVARDA KARDELJA lahko prišli tudi tisti, ki niso naročniki Redne zbirke Prešernove družbe, saj bo tako posebej naročena v platno vezana knjiga veljala samo 70 dinarjev.

Vsekakor bo kot osrednja knjiga zbirke PREŠERNOV KOLEDAR 1980 še posebno

zanimiv in bomo gotovo radi večkrat pogledali vanj. Ne le zato, da bi preverili pomembne obletnice naših najdražjih, koliko se nam obeta prostih dni ob raznih praznikih ali podobno, ampak da bomo z veseljem prebrali marsikatero izmed zanimivih člankov z raznih področij. Radi ga bomo odprli tudi takrat, ko nas bodo zanimali podatki raznih vrst, kakšna črtica, drobna informacija.

Knjigo DEBELE ZGODBE PETRA FULEŽA je napisal Jure Kislinger, opremljena pa je z risbami slikarja Janeza Vidica. Je satirčne vsebine, ki jo tako napisano težko najdemo na knjižnih policah. Še zlasti, ko vemo, da je v naših knjigah malo partizanskega humorja; tistega, pri katerem se more zasmejati vsakdo med nami z vso človeško vedrino in nikoli žaljivo. In prav v Kislingerjevi knjigi najdemo zgodbe o našem preprostem človeku in partizanu Petru Fuležu, ki je bil v družini tovarišev v boju za svoj narod, jezik, domovino in revolucijo. Niso bili niti ovce, niti volkovi v čredi, vedno in predvsem so bili človeški do vseh.

ROKOVNJACI je naslov povesti, ki sta jo napisala Josip Jurčič in Janko Kersnik. Skoraj odveč bi bilo posebej predstavljati ta dva pisatelja privlačnih zgodb, saj ju vsak

starejši pozna že iz šolskih klopi. Našo pozornost bo gotovo pritegnila pripoved o rokovnjaškem Grogi in njegovi ljubezni do Polonice. To je zgodba iz časov zasedbe naše dežele po Napoleonovih Francozih. Orisane so šege in navade, ki se razlikujejo od vsakdanjosti. Iz pripovedi bomo spoznali različne kraje naše domovine, kakršni so bili pred skoroda dvesto leti. Prijetno se bomo nasmejali ob šaljivih pogovorih med pivskimi brati in rokovnjači, se muzali ob vraževnostih, kakršno so takrat gojili zlasti neuki in hudobni ljudje.

PRVI SNEG nam je napisal črnogorski pripovednik Mihailo Lalić. Dobri poznavalci človeškega ali ljudskega pripovedovanja o našem partizanskem času trdijo, če kdo zna dobro, da je to gotovo Mihailo Lalić. Njegove pripovedi so v knjigi napisane živo in polnokrvno, kar se kaže tako v človekovi veličini in tragiki kakor tudi v človekovi zmaličenosti, naj gre za klavca lastnega rodu ali za izdajanje tega svojega lastnega rodu.

VRTNARJEVI SPOMINI je naslov knjige, ki jo je napisal Ciril Jeglič. Letošnja zbirka je, lahko tako rečemo, dopolnjena s precej nenavadno knjigo. Napisal jo je naš znani vrtnar, krajinar, ljubitelj in varuh narave. Iz knjige bomo dobili vpogled v dejavnost, ki je bila do pred kratkim v naši deželi hudo nerazvita, brez pravega ugleda in cene. Velik prispevek k razvoju socialnokulturne znanosti je dalo Jegličevo pionirsko delo. Ob branju te knjige bomo srečali številne pisateljeve sodobnike, marsikoga pa bodo pritegnili njegovi vtisi iz časa bivanja v Dornavi, v Ljubljani, na Grmu in doživljanja v različnih mestih in krajih. V uvodu k svojim spominom je pisatelj zapisal: »Res ima marsikdo za seboj mnogo bolj nenavadno, bolj razburljivo in v očeh javnosti imenitnejše

življenje. Vendar bo ta pripoved dosegla svoj namen že s tem, če bodo njene poglavitne misli tudi danes koga ohrabile. Saj ni namenjena le strokovnjakom, niti zgolj strokovni rabi.

Ljubitelji romanov bodo gotovo prišli na svoj račun, ko bodo segli po romanu Romai-

na Rollanda MIKLAVŽ BREUGNON. Zgodba je prešerne vsebine, vendar ni humoristična in ne zabavljivo smešna. Nasprotno, saj dogodki, ki jih opisuje in ki zadevajo življenje njegovih junakov, so pogosto hudo tragični: vojna, lakota, naravne katastrofe, osebnosti nesreče posameznikov,

smrt ljubljenih tovarišev ali sorodnikov, trpljenje in žalost; skratka vse, kar človeku greni življenje. Velikostna posebnost njegovega romana je v duhu, s kakršnim njegovi junaki sprejemajo te življenjske neprilike; veličina je v zanosnem zaupanju v človeško dobroto, ki mora prej ali slej zmagati...

Zlatarna Celje vabi

Mednarodna zlatarska razstava

Iz Zlatarne v Celju smo prejeli sporočilo, da bo od 5. do 14. oktobra v Celju trinajsta mednarodna steklarska razstava, na kateri bodo sodelovali vsi jugoslovanski izdelovalci nakita, samostojni oblikovalci iz tujine in domovine ter samostojni obrtniki - zlatarji.

V Lapidariju Pokrajinskega muzeja v Celju se bodo predstavili oblikovalci in zlatarji s svojimi najnovejšimi stvaritvami v obliko-

vanju plemenitih kovin in kamnov v nakit. Razstava, ki jo pripravlja in organizira Zlatarna Celje, je edina tovrstna prireditel v Jugoslaviji in pomeni prikaz celoletnih delavcev, ki se ukvarjajo z oblikovanjem in izdelovanjem nakita.

Mednarodna zlatarska razstava je edinstvena priložnost za ogled novosti na področju oblikovanja nakita, hkrati pa predstavlja eno izmed redkih priložnosti, da si

človek na enem mestu ogleda vso jugoslovansko proizvodnjo iz plemenitih kovin. Letošnje vodilo oblikovalcem pri snovanju nakita za razstavo je geslo "Nakit - del vaše osebnosti!"

Menimo, da bo ta prireditev zanimala tudi bralce našega časopisa, zato smo priporočilo Zlatarne Celje objavili tudi v našem glasilu!

UREDNIŠTVO

Srečanje mladih na športnem področju

Hrastničani najboljši

Ker smo bili mladi iz steklarne v Rogaški Slatini na vrsti za organizacijo že tradicionalnih steklarskih mladinskih športnih iger Slovenije, smo se dogovorili, da je bilo to letos v počastitev našega krajevnega praznika 16. septembra.

V soboto, 15. septembra smo se v zgodnjih jutranjih urah zbrali pred našo steklaro v Rogaški Slatini mladi iz Hrastnika, Slovenske Bistrice, Steklarske šole, našega tozda Dekor s Kozja in iz drugih tozdov rogaške steklarne. Žal se našemu povabilu niso odzvali mladi iz steklarn v Straži in v Somboru!

Samo tekmovalce je potekalo v prijateljskem vzdušju, na sporedu pa je bilo osem športnih panog. Moški so tekmovali v malem nogometu, kegljanju, streljanju, namiznem tenisu in šahu, ženske pa so merile

svoje moči v kegljanju, streljanju in v pikadu. Največ uspehov so poželi mladi iz hrastniške steklarne, ki so v skupni uvrstitvi dosegli prvo mesto. Za njimi so se uvrstili mladi iz steklarne v Rogaški Slatini, tretji pa so bili njihovi vrstniki iz tozda Dekor v Kozjem.

Lahko bi rekli, da je tekmovalce v resnici dobro uspelo, saj ni bilo prav nobene pritožbe oziroma kritike, kar vse je bilo spremljevalec skoroda vseh dosedanjih takih prireditev. Za to gre gotovo zahvala mladinkam in mladincem, ki so se kar se da potrudili, da

je tekmovalce v celoti uspelo. Vse priznanje si zaslužijo tudi delavke iz tozda Delavske restavracije, ki so poskrbele za prehrano tekmovalcev in tekmovalcev!

Po končanem tekmovalstvu smo bili vsi resnično zadovoljni, ker je vse potekalo tako, kakor smo si želeli. Mladi iz rogaške steklarne še zato, ker je bil to naš prispevek k proslavi krajevnega praznika!

Želja vseh udeležencev letošnjega uspešnega srečanja mladih steklarjev - športnikov Slovenije je, da bi se prihodnje leto zbrali v drugi steklarni in se spet pomerili na športnih boriliščih ter hkrati navezali nove stike in prijateljske vezi med seboj.

STJEPAN KRKLEČ

Športniki za krajevni praznik

Naši tokrat brez zmage!

V tednu med 8. in 15. septembrom so športniki Rogaške Slatine prispevali svoj delež k praznovanju krajevnega praznika 16. septembra. Res, da so bila tekmovalca samo v štirih panogah, toda množičnost je bila vseeno velika. Za kegljaško tekmovalstvo se je prijavilo deset moštev, za mali nogomet devet, za streljanje z zračno puško sedem in za šah štiri moštva.

In kako so se moštva v posameznih panogah zvrstila? Najboljši trije v posameznih panogah so bili: v kegljanju so zmagovalci Korska, drugi so bili zastopniki Zdravilišča in tretji Ingrad. V malem nogometu so zmagovalci Zdravilišča, drugi so bili igralci Korska in tretji Mizarstva.

V streljanju je zmagovalci vrsta Petrola, drugi so bili strelci naše steklarne, tretji pa Steklarske šole. V šahu je zmagovalci vrsta Korska, steklarne je bila druga, Jelša pa je bila tretja.

Do sedaj smo bili vajeni večjih uspehov naših športnikov na podobnih prireditvah, tokrat pa smo ostali brez vsaj enega prvega

mesta. To gotovo pomeni, da drugi hitreje napredujejo, kar je vsekakor dobro znamenje, da se bomo najbrž v bodoče na medsebojna športna srečanja boljše pripravili in tudi iz svojih vrst izbrali res najboljše.

Poleg tekmovalstva v počastitev krajevnega praznika so strelci tekmovali še v počastitev občinskega praznika. V Lesičnem je bila uvrstitev v streljanju s puško naslednja: 1. Virštajn, 2. Lesično, 3. Rogaška Slatina itn. V streljanju z malokalibrsko puško pa je bil vrstni red: 1. Lesično, 2. Virštajn, 3. Rogaška Slatina itn.

R. K.

Za razvedrilo!

Nagradna križanka št. 64

Med reševalce nagradne križanke št. 64 bomo z žrebom razdelili 150 dinarjev in sicer prvo nagrado 70 dinarjev, drugo nagrado 50 dinarjev in tretjo nagrado 30 dinarjev. Pri tem prosimo reševalce, naj vsakdo pošlje le po eno rešitev!

Rešitev nagradne križanke pošljite na naslov uredništva časopisa »Steklar«, steklarna »Boris Kidrič«, 63250 Rogaska Slatina, Ulica talcev 1 ali pa jo oddajte v nabiralnik za časopis »Steklar« pri vходу v steklarno! Na pisemsko ovojnico prišišite »ZA NAGRADNO KRIŽANKO ŠT. 64«!

Pri žrebanju bomo upoštevali le pravilnike rešitve, ki bodo prispele na naslov uredništva ali ki bodo oddane v skrinjico časopisa do vključno 20. oktobra letos!

Nagrajenci nagradne križanke št. 63. prejmejo, kakor smo objavili v zadnji izdaji časopisa, dvojne zneske za nagrade. Sreča se je nasmehnila naslednjim: 1. nagrado 140 dinarjev prejme Rudi Jugovar, 2. nagrado 100 dinarjev prejme Emilij Dimec, tretjo nagrado 60 dinarjev pa prejme Ivanka Mikša. Vsem nagrajencem čestitamo!

Pravilna rešitev nagradne križanke št. 63: vodoravno – kislina, kukmak, oktava, balansa, barva, srpan, P, area, Weilguny Rus, pažnja, JUS, IS, Koreja, sekt, D, do, ine, Tigar, raženj, Šipovo, Da Nang, vprašaj.

BIJŠI PRED- SEDNIK SINDIKATA BRUSILNICE (JOŽE)	ZVER, KI ŽRE HRNOVI- NO	NESTO V BAČKI	DEL PLUGA	FINOME- NARIK	BUKOV PLOD	ELEMENT ASTAT	DUŠIK	LAHKA KRIŽAN- KA	LET PREKO ČESA	POSODA ZA UHITANJE	POZDRAV STARIN RIMLJA- NOV	PERJE PRI KORENJU IN REPI	GRŠKA ČRKA	TANTAL
								NEBESNO TELO						
							SAMOEZ- NICA	MAJHNA KLET						
BOJINI STRUP							IZRITA ZEMLJA							
SPE- LEOLOG						OBREKO- VANJE								KUB.
TEKOČI- NA ZA NARKO- ZO					DEL PRE- BAYNE POTI						DEL MOŠKE ALI Z GARDERO- JE	APNENEČ, IKRAVEČ	VISOKI GORSKI VRH	DELAVEC PRI NOŠENJU
VRSTA				LEPA SIKAR. GORA										
				BLAGO										
ALFRED NOBEL			OSTA- NEK							IGRA NA SREČO				
			PLETENA POSODA							TOČKA V HARIBOR				
STEKLAR	KOPER	DOLGA VRSTA								HARIBOR TOVARNA PIJAC				
		LJUDSKI ODBOR								JOŽE ČEBOLT				
MESNI IZDELEK								MOČ						
								SHINEČ						
STRAŠILO PRIKA- ZEN							DELAVEC KI POMETA							

Glasilo »Steklar« ureja uredniški odbor: Boris Firer, Ferdo Kampus, Tone Klokočevnik, Milorad Kračun, Jovo Tisma, Drago Ulčnik in Franc Vehovar. – Predsednik uredniškega odbora Milorad Kračun – Glavni in odgovorni urednik Jovo Tisma – Tajnica uredniškega odbora Cita Novak – Likovna zasnova in oblikovanje Leon Rebolj – Uredništvo: steklarna »Boris Kidrič«, 63250 Rogaska Slatina, Ulica talcev 1 – Naslov: glasilo delovne organizacije Steklarna »Boris Kidrič« in delovne organizacije Steklarska šola, Rogaska Slatina – Telefon (063) 810-020 – Rokopisov in fotografij ne vračamo! – Naklada 1800 izvodov – Tisk CGP Delo, Ljubljana.